

Oproep tot ambitieuze implementatie van de PSI en Open Data-richtlijn

Amsterdam, 4 juli 2019

Geachte minister Ollongren, staatssecretaris Knops,

De implementatieperiode voor de herziene Europese richtlijn inzake open data en overheidsinformatie (PSI-richtlijn) is inmiddels van start gegaan. Wij, als maatschappelijke organisaties die een open overheid toejuichen en aanjagen verwelkomen deze richtlijn als een wenselijke update van de manier waarop we omgaan met een transparante overheid binnen de Europese Unie, en binnen Nederland. Een goede toegang tot publieke informatie is van economisch belang voor MKB-organisaties, én van maatschappelijk belang voor journalisten, onderzoekers en burgers.

Als organisaties die een transparante en open overheid najagen volgen we deze richtlijn, en de implementatie ervan, nauwgezet. De implementatie van deze richtlijn biedt een kans om in Nederland en Europees een verbeterslag te realiseren in beschikbaarheid en gebruik van data voor maatschappelijke en economische doeleinden. Ook zien we mogelijkheden voor hogere standaarden in kwaliteit van Nederlandse open data, die we waar mogelijk zo hoogwaardig mogelijk conform het bekende 5-sterren Open Data Model moeten aanbieden. Veel hiervan is afhankelijk van een ambitieuze implementatie. Graag delen wij daarom drie aandachtspunten voor tijdens de implementatie.

Implementeer een brede uitleg van High Value Datasets

In artikelen 13, 14 en Annex I van de PSI-richtlijn worden de zogeheten High Value Datasets omschreven, als aparte categorie van overheidsinformatie die van groot belang zijn voor socio-economische-, milieu- en innovatieve doeleinden. Het aanduiden van datasets als ‘high value’ heeft een voordeel voor een grote groep gebruikers zoals het MKB maar ook voor de journalistiek, maatschappelijke organisaties en start-ups. In de Annex worden data categorieën genoemd die aan deze criteria voldoen.

We vragen het ministerie om deze lijst breed te implementeren, met voorbeelden die later aangevuld kunnen worden. In het bijzonder merken we op dat hierbij de data van de Kamer van Koophandel, een zogeheten UBO-register, en mobiliteitsdata hierbij van groot belang zijn. Deze data is relevant voor het opsporen van fraude, witwaspraktijken en corruptie, mobiliteitsdata is onontbeerlijk bij de uitdaging om de groeiende toekomstige mobiliteitsstromen in goede banen te leiden.

Ook merken we graag op dat er expliciet door overheidsinstanties geen databankenrecht ingezet mag worden om het hergebruik van publieke sector informatie te beperken (Artikel 1, lid 6), wat in het bijzonder relevant is voor de data van de Kamer van Koophandel en het Kadaster. Voorbehouden op het databankenrecht in de nieuwe Handelsregisterwet (art 51a, Handelsregisterwet) en de Kadasterwet (art 7v, Kadasterwet) zijn niet verenigbaar met de PSI-richtlijn en dienen uit de Nederlandse wet te worden verwijderd als onderdeel van de PSI-implementatie.

Zorg voor duidelijke handvesten voor persoonsgegevens en open data

Het is belangrijk een goede balans te vinden tussen overheidstransparantie en de bescherming van persoonsgegevens. Privacy is een fundamenteel recht, maar moet in verhouding staan tot een transparante overheid. Er dient gekeken te worden naar de manier waarop zoveel mogelijk data gedeeld kan worden zonder daarbij de persoonlijke levenssfeer te raken.

Daarom vragen we om duidelijke handvesten voor overheden om deze balans goed te kunnen vinden. Wij stellen voor om data, zoals die van de Kamer van Koophandel, te delen als open data-set zonder persoonsgegevens (en daarmee zonder voorwaarden op hergebruik), en dat het mogelijk is om de dataset aan te vullen met persoonsgegevens, met een scherpe doelbinding zoals omschreven in de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Bij het ontwikkelen van deze handvesten is het van belang dat er binnen de andere lidstaten van de unie gekeken wordt naar standaarden, zodat deze data ook tussen landen eenvoudig gecombineerd kan worden. Pas dan hebben we een digitale eengemaakte markt binnen de Europese Unie.

Zorg voor duidelijkheid over licentiekeuze door CC0 aan te bevelen

Standaardisatie is belangrijk bij het delen van data. Hoewel de richtlijn geen expliciete keuze maakt in licenties die voldoen aan de principes van open data, vragen wij de Nederlandse overheid een expliciete keuze in te maken en de wereldwijde standaard van [Creative Commons Zero](#) toe te passen. Dit juridische instrument wordt al veel door overheden gebruikt. [De Nederlandse overheid gebruikt](#) sinds 2010 dit instrument, en dit jaar heeft [ook de Europese Commissie voor de Creative Commons suite gekozen](#) na uitgebreid onderzoek tussen opties. Door duidelijke voorkeur voor CC0 uit te spreken is Nederland potentiële wildgroei van licenties voor, en is er duidelijkheid over hoe hergebruik mogelijk is.

We bieden ons aan om deel uit te maken van mogelijke klankbordgroepen, werkgroepen en andere manieren die het ministerie toe zal passen om ervoor te zorgen dat de implementatie van de richtlijn inzake open data en overheidsinformatie gebalanceerd wordt ingevoerd. Daartoe kunt u bericht sturen naar Lisette Kalshoven van Open State Foundation (lisette@openstate.eu).

Hoogachtend,

Wilma Haan	Directeur Open State Foundation
Maarten Zeinstra	Chapter Lead Creative Commons Nederland
Joep Meindersma	Directeur Argu.co
Ton Zijlstra	Bestuurslid Open Nederland
Guido Enthoven	Directeur Instituut Maatschappelijke Innovatie
Tino Wallaart & Myrthe Kusse	Wallaart & Kusse Public Affairs
Frank Verschoor	Partner @ The green Land
Matthijs Tetteroo	CEO Company.info
Edwin Huizing	Directeur HIVOS
Josien Pieterse	Directeur Netwerk Democratie
Marleen Stikker	Directeur Waag
Alexander Blom	Voorzitter, Internet Society Nederland
David Verheecke	Managing Director, Altares/Dun & Bradstreet
Rob Veneboer	COO, Graydon
Nora van der Linden	Directeur, Kennisland
Lotte Rooijendijk	Transparency International Nederland
Milo van der Linden	Voorzitter, Stichting Code for NL

Wallaart & Kusse
public affairs

</ code for **NL** >

GRAYDON

argu

**NET
WERK
DEMO
CRATIE**

